

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Sesijas dokuments

A7-0453/2013

6.12.2013

ZIŅOJUMS

par Eiropas stratēģiju attiecībā uz plastmasas atkritumiem vidē
(2013/2113(INI))

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja

Referents: *Vittorio Prodi*

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PASKAIDROJUMS	10
NODARBINĀTĪBAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAS ATZINUMS	13
KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS	17

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par Eiropas stratēģiju attiecībā uz plastmasas atkritumiem vidē (2013/2113(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 19. novembra Direktīvu 2008/98/EK par atkritumiem un dažu direktīvu atcelšanu (Atkritumu pamatdirektīva),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 6. septembra Direktīvu 2006/66/EK par baterijām un akumulatoriem, un bateriju un akumulatoru atkritumiem un ar ko atceļ Direktīvu 91/157/EEK,
- ņemot vērā Padomes 1996. gada 16. septembra Direktīvu 96/59/EK par polihlorētu bifēnīlu un polihlorētu terfenīlu (PCB/PCT) apglabāšanu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 18. septembra Direktīvu 2000/53/EK par nolietotiem transportlīdzekļiem,
- ņemot vērā Padomes 1986. gada 12. jūnija Direktīvu 86/278/EEK par vides, jo īpaši augsnes, aizsardzību, lauksaimniecībā izmantojot notekūdeņu dūņas,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 94/62/EK par iepakojumu un iepakojuma atkritumiem (Iepakojuma direktīva),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 14. jūnija Regulu (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 8. jūnija Direktīvu 2011/65/EK par dažu bīstamu vielu izmantošanas ierobežošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās,
- ņemot vērā Padomes 1999. gada 26. aprīļa Direktīvu 1999/31/EK par atkritumu poligoniem,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 4. decembra Direktīvu 2000/76/EK par atkritumu sadedzināšanu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 4. jūlija Direktīvu 2012/19/ES par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (*WEEE*),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regulu (EK) Nr. 1907/2006 par ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 17. jūnija Direktīvu 2008/56/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā (Jūras stratēģijas pamatdirektīva),

- ņemot vērā tā 2011. gada 13. septembra rezolūciju par efektīvu Eiropas stratēģiju izejvielu nodrošināšanai¹,
 - ņemot vērā Komisijas 2012. gada 13. februāra paziņojumu „Inovācijas ilgtspējīgai izaugsmei: Eiropas bioekonomika” (COM(2012)0060),
 - ņemot vērā Komisijas 2011. gada 26. janvāra paziņojumu „Resursu ziņā efektīva Eiropa — pamatiniciatīva saskaņā ar stratēģiju „Eiropa 2020” (COM(2011)0021), un Eiropas Parlamenta 2012. gada 24. maija rezolūciju par resursu ziņā efektīvu Eiropu²,
 - ņemot vērā Komisijas paziņojumu „Mūsu dzīvības garantija, mūsu dabas kapitāls — ES bioloģiskās daudzveidības stratēģija līdz 2020. gadam” (COM(2011)0244) un Eiropas Parlamenta 2012. gada 20. aprīļa rezolūciju par mūsu dzīvības garantiju, mūsu dabas kapitālu — ES bioloģiskās daudzveidības stratēģija līdz 2020. gadam³,
 - ņemot vērā Komisijas Zaļo grāmatu par bioatkritumu apsaimniekošanu Eiropas Savienībā (COM(2013)0123),
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. xxxx/2013 par vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2020. gadam,
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas ziņojumu un Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas atzinumu (A7-0453/2013),
- A. tā kā nav īpašu ES tiesību aktu plastmasas atkritumu jomā un tā kā plastmasas atkritumi tiek uzskatīti par daļu no kopējiem atkritumiem, neņemot vērā to īpatnības; tā kā šādi atkritumi turpmāk būtu jāuzskata ne vien par atkritumiem, bet arī par resursiem;
- B. tā kā plastmasas materiāli kļūst arvien daudzveidīgāki un to izmantošana pieaug, palielinot atkritumu apjomus un to kombinācijas ar citiem materiāliem un savienojumiem; tā kā plastmasa uzkrājas lielos apjomos (konstatēts, ka kopumā 80 miljoni tonnu šī materiāla peld Atlantijas un Klusajā okeānā) un saglabājas vidē simtiem gadu, nogalinot jūras faunu, izraisot toksiskas reakcijas un izdalot vielas, kas izraisa endokrīnās sistēmas darbības traucējumus, vielas, kas ir kancerogēnas, mutagēnas vai reproduktīvajai funkcijai toksiskas, rada nanodaļiņas un ekosistēmās — tādējādi arī barības ķēdē — noturīgus organiskos piesārņotājus; tā kā tikai 2010. gadā vien Savienības tirgū tika laisti 95,5 miljardi plastmasas maisiņu, un lielāka daļa no tiem bija paredzēti vienreizējai lietošanai, lai gan šāda izmantošana daudzās valstīs ir ierobežota vai aizliegta;
- C. tā kā ES tiesību akti atkritumu jomā tiek īstenoti un ieviesti nepilnīgi, trūkst atbilstošu mērķu un cenu mehānismu, ir nepietiekams iekšējais pieprasījums pēc pārstrādātiem materiāliem, plastmasas atkritumi tiek nelikumīgi dedzināti, eksportēti un nepiemēroti uzglabāti, pārstrādāti un transportēti, tā nodarot būtisku vispārēju kaitējumu cilvēka

¹ OV C 51 E, 22.2.2013., 21. lpp.

² Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0223.

³ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0146.

veselībai un videi, tostarp jūras faunai, un palielinot atkritumu eksportu, vienlaikus radot izejvielu un darbavietu zudumu Savienībā;

- D. tā kā ar aizliegumu plastmasas atkritumu apglabāšanai poligonos vien netiks nodrošināta vēlamā izejmateriālu atgūšana, jo tā vietā attiecīgie apjomi tiks nosūtīti sadedzināšanai;
 - E. tā kā attiecībā uz plastmasas atkritumiem galvenā uzmanība būtu jāvelta to rašanās novēršanai un mazināšanai, mudinot ražotājus savu produktu izstrādē izvēlēties alternatīvus un ilgtspējīgākus materiālus;
 - F. tā kā inovācijai un dizainam plastmasas izstrādājumu jomā ir izšķiroša nozīme Eiropas konkurētspējas veicināšanā, palīdzot nozarei pielāgoties izejvielu augsto cenu un ierobežoto materiālu radītajam spiedienam un izstrādājot ilgtspējīgas sabiedrībai svarīgas pamattehnoloģijas (*KET*);
 - G. tā kā mērķtiecīgi centieni veidot līdzsvarotu, resursu ziņā efektīvu, netoksisku un bezatkritumu aprites ekonomiku, kuras pamatā ir koncepcija par nekaitīgiem atkritumiem kā izejvielām, varētu Savienībai sniegt labumu darbavietu radīšanas un izaugsmes jomā; tā kā plastmasas atkritumu pārstrādes saimnieciskais potenciāls plastmasas iepakojumu radīto atkritumu jomā pašreiz ievērojami pārsniedz 33 %, un 25 % ir sasniegti attiecībā uz plastmasas atkritumu kopējo apjomu, un tā kā augsts pārstrādes līmenis var palīdzēt novērst izejmateriālu trūkumu;
 - H. tā kā plastmasas ražošanas nozarē Eiropā ir nodarbināti apmēram 1,6 miljoni cilvēku;
 - I. tā kā stratēģijā „Eiropa 2020” aicināts īstenot gudru, ilgtspējīgu un integrējošu izaugsmi;
1. atzinīgi vērtē Komisijas Zaļo grāmatu un atzīst nepieciešamību izstrādāt īpašus ES tiesību aktus plastmasas atkritumu jomā, kā arī vienotāk, saskaņotāk un rūpīgāk īstenot un piemērot spēkā esošos tiesību aktus attiecībā uz atkritumiem, jo īpaši attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju — rašanās novēršanu, otrreizēju izmantošanu, pārstrādi un reģenerāciju, un jo īpaši dalībvalstīs, kuras pašreiz nepilda noteiktos uzdevumus un mērķus;
 2. uzskata, ka stratēģiska plānošana varētu kalpot par sākumpunktu atkritumu efektīvai apsaimniekošanai;
 3. uzsver — lai ES nostāju atkritumu plūsmas un aprites ekonomikas jomā konsekvētāk pieskaņotu pašreizējo likumdošanas procedūru „derīguma pārbaudei” un ņemot vērā to, ka aptuveni 40 % plastmasas atkritumu veido iepakojums, galvenokārt vienreizējās lietošanas produkti, taču Iepakojuma direktīva ir vienīgā, kam ir konkrēts mērķis regulēt plastmasas atkritumu savākšanu, ir steidzami jāpārskata minētā direktīva un jāierosina plastmasas atkritumu normas, kas ir stingrāki par spēkā esošajiem noteikumiem un standartiem attiecībā uz produktiem; uzskata, ka tā sasniegšanai, un izstrādājot turpmākos priekšlikumus, Komisijai jāņem vērā, ka plastmasas atkritumi parasti nav viendabīgs materiāls un ka atkritumu plūsmu faktiski veido vairāki materiāli, piedevas vai dažādu veidu plastmasas savienojumi, kuriem ir nepieciešama atšķirīga pārstrāde; tomēr norāda – lai arī plastmasas iepakojums palīdz uzturēt produktu kvalitāti un paildzināt to glabāšanas laiku, tas ne vienmēr ir vajadzīgs produktu saglabāšanai;

4. uzsver, ka Savienības tiesību aktiem plastmasas atkritumu jomā, pirmkārt, vajadzētu būt vēršiem uz to apjoma samazināšanu, tādēļ tie jāpārskata, lai iekļautu:
- īpašus saistošus mērķus savākšanas, šķirošanas (lai sasniegtu augsto 80 % līmeni) un pārstrādes jomā attiecībā uz dažādu plastmasas atkritumu plūsmām (piemēram, EEIA, nolietotiem transportlīdzekļiem, iepakojumu, lauksaimniecības atkritumiem, celtniecības atkritumiem u.c.), kā arī obligātos pārstrādes kritērijus (skaidrojot atšķirības starp mehānisko un organisko pārstrādi un reģenerāciju un sadedzināšanu); vajadzētu noteikt, ka līdz 2020. gadam ir jāpasniedz pakāpeniski ieviešams un vērienīgs mērķis pārstrādātas plastmasas jomā, kas paredz, ka bīstamas piedevas vairs nav atļauts izmantot jaunos produktos; dažās dalībvalstīs būs nepieciešams pārejas periods, lai tās varētu sasniegt Eiropas līmenī noteiktus mērķus;
 - ES līmeņa kritēriju saskaņošanu savākšanas, šķirošanas un vispārējas atkritumu apsaimniekošanas jomā, lai radītu līdzvērtīgus konkurences apstākļus atbilstoši atkritumu hierarhijai, tostarp pārstrādi kavējošu tehnisko, normatīvo, administratīvo un finansiālo šķēršļu atcelšanu;
 - materiālu īpašu marķējumu, lai informētu patērētājus par produktu mehāniskas vai bioloģiskas pārstrādes iespējām, tostarp norādes patērētājiem par to, kā palielināt šķirošanas un otrreizējās pārstrādes apjomus; un
 - kritērijus vienreizējas lietošanas plastmasas izstrādājumu un plastmasas izstrādājumu ar īsu aprites ciklu aizstāšanai ar atkārtoti lietojamiem un izturīgākiem materiāliem;
5. piekrīt, ka plastmasas atkritumi būtu jāuzskata par vērtīgiem resursiem, sekmējot to atkārtotu lietošanu, pārstrādi un reģenerāciju un palīdzot veidot atbilstošu tirgus vidi; aicina Komisiju līdz 2014. gadam nākt klajā ar priekšlikumiem, lai līdz 2020. gadam pakāpeniski pārtrauktu pārstrādājamo un reģenerējamu atkritumu apglabāšanu, tomēr, tā rezultātā nestimulējot enerģijas atgūšanu vairāk nekā pārstrādi un nodrošinot, ka vides efektivitātes kritērijus piemēro visās jomās; uzskata, ka tāpēc papildus iepriekš minētajiem pārstrādes mērķiem būtu svarīgi ieviest piemērotus pasākumus, lai mazinātu motivāciju sadedzināt pārstrādājamo, kompostējamu un bioloģiski noārdāmu plastmasu un tā optimizētu katra plastmasas veida aprites ciklu, vienlaikus ievērojot atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju; norāda, ka tādējādi arī tiktu mainīta līdzšinējā neilgtspējīgā tendence, kad priekšroka tika dota neapstrādātiem produktiem, nevis dārgākiem pārstrādātiem produktiem; uzsver, ka jau izstrādes posmā ir jāņem vērā produktu pārstrādāšanas un reģenerēšanas iespējas; tādēļ aicina Komisiju ierosināt pasākumus saistībā ar produktu izstrādi, ar kuriem uzlabo to vispārējo ietekmi uz vidi, novēršot lieku atkritumu rašanos un veicinot pārstrādes tirgu attīstību; uzskata, ka jebkurā gadījumā plastmasas produkti jāizstrādā tā, lai palielinātu to izturību, ņemot vērā visu produkta aprites ciklu; norāda, ka šajā sakarībā Komisijai, izstrādājot jaunus tiesību aktus par plastmasas atkritumiem, ir jāapsver iespēja līdz 2020. gadam rīkot plašākas pārbaudes, saistībā ar atkritumu pieņemšanu apglabāšanai poligonos, kā arī biežākas pārbaudes atkritumu dedzināšanas vietās;

6. prasa plastmasas atkritumus enerģijas reģenerācijai izmantot tikai gadījumos, kad ir izsmeltas visas pārējās iespējas un tiek izmantotas tehnoloģijas ar piemērotām attīrīšanas sistēmām, lai novērstu kaitējumu videi un cilvēku veselībai;
7. uzskata, ka bīstamākie plastmasas veidi, plastmasa ar visgraujošāko ietekmi uz cilvēku veselību un vidi (piemēram, mikroplastmasa un oksobioloģiski noārdāmā plastmasa) un plastmasa ar tās sastāvā esošiem smagajiem metāliem un citam vielām, kuras arī var apgrūtināt pārstrādes procesus, tirgū būtu pakāpeniski jāsamazina vai pilnīgi jāaizliedz, cik vien drīz iespējams, vēlākais līdz 2020. gadam, minētos pasākumus prioritāri piemērojot visām teritorijām, un uzskata, ka šādas plastmasas atsevišķa savākšana būtu jāievieš nekavējoties; šajā sakarībā uzskata, ka bīstamu plastmasas materiālu un piedevu aizstāšana būtu jāatbalsta, tostarp paplašinot to vielu sarakstu, attiecībā uz kurām pastāv ierobežojumi elektriskās un elektroniskās iekārtās; tāpat uzskata, ka atbilstoši daudzu Eiropas iedzīvotāju un patērētāju prasībām¹ būtu ievērojami jāsamazina vienreizējas izmantošanas nepārstrādājamo plastmasas maisiņu, kas nav bioloģiski noārdāmi un kompostējami, izmantošana un iespēju robežās tā jāpārtrauc pilnībā, un ka ir svarīgi risināt atkritumu rašanās novēršanas uzdevumu, veicot efektīvākus pasākumus attiecībā uz vienreizējas izmantošanas produktu pārmērīgu patēriņu un tā radīto atkritumu bezatbildīgu apglabāšanu;
8. atgādina, ka pasaulē, kurā dabas resursi, tostarp lauksaimniecībā izmantojamā zeme, ir ierobežots resurss, ilgtspēja ir atkarīga no kopējās resursu izmantošanas samazināšanas, nevis no vienu resursu vienkāršas aizstāšanas ar citiem; uzsver, ka attiecībā uz bioloģiski noārdāmu, no bioloģiskām izejvielām ražotu un kompostējamu plastmasu būtu jāpieņem piemēroti pasākumi tās veicināšanai ar nosacījumu, ka tās ražošanai nav negatīvas ietekmes uz lauksaimniecības produkciju, kas paredzēta lietošanai pārtikā vai dzīvnieku barībai, vai uz vidi; tāpat uzsver, ka par pamatu ir jāņem jau atzīti Eiropas standarti (piemēram, CEN 13432), lai skaidrāk nošķirtu noārdāmus, bioloģiski noārdāmus un kompostējamus plastmasas produktus, vienlaikus patērētājiem, pārstrādātājiem un atkritumu apsaimniekotājiem nodrošinot skaidrāku informāciju par to īpašībām, pārstrādājamību un potenciālu otrreizēju izmantošanu;
9. aicina nodrošināt lielākus valsts un privātos ieguldījumus pētniecībā un tehnoloģijās, kas paredzētas ilgtspējīgākas plastmasas (t. i. tādas, kurā izmantots mazāk izejvielu, vienlaikus saglabājot to pašu kvalitāti, otrreizēju izmantojamību un pārstrādājamību) iegūšanai un dažādu ražošanas procesu un pārstrādes darbību veidu labākai integrēšanai, neietekmējot materiālu kvalitāti; uzskata, ka jaunās tehnoloģijas turklāt ir nepieciešamas plastmasas bioloģiskās noārdīšanas procesu, atkritumu šķirošanas metožu, apstrādes un mehāniskās pārstrādes, okeānu attīrīšanas no plastmasas izstrādājumiem, ekodizaina un viedā iepakojuma uzlabošanai; uzskata, ka šim nolūkam iniciatīva „Apvārsnis 2020” varētu sniegt iespējas reaģēt uz šo svarīgo sabiedrības vajadzību un ka priekšrocības varētu būt tālejošas gan attiecībā uz vidi un pilsoņiem, gan uz jaunu saimniecisko darbību (piemēram, augsta līmeņa šķirošana, ko veic nodarbinātas personas) izveidi un jūru piesārņojošu atkritumu un ar veselību saistītu risku samazināšanu; uzsver, ka tas jo īpaši

¹ Apspriešanās par iespējām samazināt plastmasas maisiņu izmantošanai un iespējām uzlabot bioloģiskās noārdīšanās prasības Direktīvā 94/62/EK par iepakojumu un iepakojuma atkritumiem un par patērētāju informētības uzlabošanu par bioloģiski noārdāmiem iepakojuma produktiem — statistika:

http://ec.europa.eu/environment/waste/packaging/pdf/statistics_consultation.xls

jauniešiem varētu sniegt nodarbinātības iespējas jaunās nozarēs un nodrošināt integrāciju darba tirgū; norāda, ka, pilnīgi ieviešot ES tiesību aktus atkritumu apsaimniekošanas jomā, varētu ietaupīt EUR 72 miljardus gadā, par EUR 42 miljardiem palielināt ES atkritumu apsaimniekošanas un otrreizējās pārstrādes nozares gada apgrozījumu, kā arī līdz 2020. gadam izveidot vairāk nekā 400 000 darbvieta; uzsver, ka citi Savienības fondi varētu sniegt nozīmīgu ieguldījumu savākšanas un pārstrādes infrastruktūras izveidē, ja tos izmantotu atbilstoši Atkritumu pamatdirektīvā noteiktajai atkritumu apsaimniekošanas hierarhijai;

10. mudina veikt pasākumus, ar kuriem veicina plastmasas pārstrādi kā labāko risinājumu, lai sasniegtu mērķus vides aizsardzības jomā; aicina publiskā iepirkuma konkursos, tostarp Eiropas iestāžu rīkotos konkursos, noteikt skaidrākas prasības attiecībā uz plastmasas atkritumu pārstrādi, kā arī sekmēt pārstrādātās plastmasas pēc iespējas plašāku izmantošanu;
11. uzskata, ka dalībvalstīm un Komisijai ir jāveic tālejošāki pasākumi, lai risinātu atkritumu nelegāla eksporta un nepiemērotas uzglabāšanas problēmu, tostarp stingrāk piemērojot ES noteikumus par atkritumu transportēšanu, kā arī ieviešot stingrākas uzraudzības un pārbaudes sistēmas ostās un visās atkritumu apstrādes iekārtās, to darbību koncentrējot uz aizdomās turētiem, nelegāliem sūtījumiem un atkritumu eksporta otrreizējas izmantošanas nolūkā apkarot (galvenokārt attiecībā uz nolietotiem transportlīdzekļiem un elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem), un tām ir jānodrošina, ka eksports nonāk vienīgi tādās iekārtās, kas izpilda videi nekaitīgas apsaimniekošanas prasības, kuras noteiktas Atkritumu sūtījumu regulas 49. pantā; norāda, ka nelikumīga eksporta apkarotā un vidē sastopamā plastmasas atkritumu apjoma ievērojamā samazināšanā svarīga nozīme ir ražotāja paplašinātās atbildības principa piemērošanai, kā arī patērētāju informētībai; turklāt uzskata, ka ES būtu jāveicina konsekventa atkritumu apsaimniekošanas principa piemērošana visos iespējamajos starptautiskajos forumos, nolīgumos un iestādēs; uzsver, ka ES būtu jāvada pasaules mēroga iniciatīva, kas paredz uzraudzīt un ievērojami samazināt piesārņojumu okeānos; tāpat uzskata, ka ir svarīgi nodrošināt piekļuvi uzticamiem un salīdzināmiem datiem par atkritumu plūsmām, par to ieviešanu Eiropā un izvešanu no tās, apjomiem un apsaimniekošanas sistēmām;
12. uzskata, ka prioritārai jābūt pārstrādes infrastruktūru, nevis atkritumu apglabāšanas poligonu un atkritumu dedzināšanas finansēšanai, vienlaikus pienācīgi ņemot vērā katras kopienas vajadzības; aicina Eiropas pašvaldības un vietējās iestādes, plastmasas nozares uzņēmumus, kā arī pārstrādes un atkritumu apsaimniekošanas nozari darīt visu iespējamo, lai motivētu un mudinātu iedzīvotājus un uzņēmumus pieņemt aprites ekonomikas koncepciju attiecībā uz plastmasas atkritumiem, sākot plašas debates par plānoto nolietojumu, veicinot vienkāršu un efektīvu dalīto savākšanu, otrreizēju izmantošanu un pārstrādes sistēmas un izveidojot atbilstošas savākšanas punktus plastmasas atkritumiem, jo īpaši piekrastes un videi jutīgās zonās, nosakot prioritāti attiecībā uz tām zonām, kuras dalībvalstis ir noteikušas par aizsargātām teritorijām un / vai nacionālajiem parkiem; turklāt uzskata, ka minētās iestādes varētu sniegt ievērojamu ieguldījumu plastmasas atkritumu apsaimniekošanas darbību saskaņošanā visā Eiropā, vienojoties par kopējiem standartiem un praksi; aicina reģionālās iestādes sadarboties integrētas atkritumu apsaimniekošanas plānošanas jomā, ja tas ir gan vides ziņā, gan finansiāli iespējams, un jo īpaši veicināt „lauksaimniecības atkritumu savākšanas punktu” izveidi attiecībā uz

lauksaimniecībā iegūtu plastmasas (piemēram, siltumnīcefektu izraisošas plastmasas) atkritumu plūsmām;

13. lai veicinātu informētību, konkrētas darbības un kampaņas, aicina ieviest, piemēram, Eiropas dienu, kura veltīta plastmasas atkritumu jautājumam un kurā pilsoņiem būtu iespēja jebkādā apjomā nodot plastmasas atkritumus iepriekš noteiktos nodošanas punktos, piemēram, saņemot par to atbilstošu naudas kompensāciju, tādējādi nodrošinot pārstrādājamas plastmasas piegādi un uzlabojot sabiedrības informētību par pārstrādi un resursu efektīvu izmantošanu; uzskata, ka šādos pasākumos varētu ietvert arī apdzīvotu vietu (piemēram, pludmales) uzkopšanas pasākumus kā simbolisku ieguldījumu plastmasas atkritumu radītā piekrastes piesārņojuma ierobežošanā; aicina veidot sinerģijas starp šādiem pasākumiem un „Darīsim!” (*Let's do it*) kampaņām, Eiropas atkritumu samazināšanas nedēļu un gaidāmo Eiropas sakopšanas dienu; atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas izmēģinājuma projektu MARELITT, lai četras Eiropas reģionālās jūras atbrīvotu no atkritumiem un mazinātu jūrā esošo plastmasas atkritumu ietekmi uz vidi, veselību un ekonomiku un to sociālo ietekmi; iesaka Komisijai pasteidzināt dialogu ar trešām valstīm, piemēram, tām, kuru teritoriālajos ūdeņos ietilpst Melnā jūra, lai efektīvāk risinātu problēmu, kas saistīta ar plastmasas atkritumu piesārņojumu jūrā;
14. uzsver, ka pirms jaunu vides, ekoinovāciju, atkritumu apsaimniekošanas un bioekonomikas politikas iniciatīvu izstrādes ES līmenī ir jāveic visaptverošs ietekmes novērtējums, tostarp par sociālo ietekmi un darba tirgus iespējām, jo īpaši attiecībā uz darbvietu radīšanas potenciālu un nepieciešamību ieviest sākotnējo apmācību un profesionālo apmācību „zaļo” darbvietu veidošanai;
15. atgādina, ka dalībvalstīm, cenšoties līdzsvarot ekonomiskos un vides jautājumus, būtu jāatbalsta iniciatīvas, kas veicina attīstību tādās nozarēs, kurās ir visaugstākais pienācīgas nodarbinātības potenciāls un kuras jo īpaši palīdz pārejā uz ilgtspējīgu ekonomiku un ilgtspējīgu kvalitatīvu darbvietu izveidē no resursiem mazāk atkarīgā ekonomikā atbilstīgi stratēģijai „Eiropa 2020”; aicina vietējās un reģionālās iestādes saskaņot sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu ar vides aizsardzības uzdevumiem un mērķiem, lai sasniegtu vairākus mērķus vienlaicīgi un veicinātu „zaļo” darbvietu izveidi;
16. uzskata, ka darba tirgus nākotnes vajadzību, kā arī kompetenču vajadzību apzināšana ir ļoti svarīga; uzsver, ka ir jāizstrādā stratēģijas, lai panāktu atbilstību starp darbinieku kompetencēm un darba tirgus vajadzībām nākotnē; šajā sakarībā uzsver — lai risinātu grūtības, ko rada pāreja uz ekonomiku ar zemu resursu izmantošanas intensitāti, ir nepieciešams atbilstīgs apmācības un prasmju līmenis, jo tikai tad ekoinovācijas piedzīvos uzplaukumu un ES tiesību akti atkritumu apsaimniekošanas jomā tiks pareizi īstenoti; iesaka dalībvalstīm iekļaut aprites ekonomikas modeli savās profesionālās apmācības programmās; norāda, ka apmācība var uzlabot priekšstatus par darbu otrreizējās pārstrādes jomā, kā arī var palīdzēt veicināt personāla noturību un prakses izveidi veselības aizsardzības un darba drošības jomā; šajā sakarībā atgādina, ka, veicinot profesionālo apmācību un apmācību darba vietās, Eiropas Sociālajam fondam būtu jāpalīdz apmierināt pieprasījumu pēc ilgtspējīgām kvalitatīvām darbvietām rūpniecībā ar zemāku resursu izmantošanas intensitāti atbilstīgi „Sociālo investīciju paketei”, ar kuru Komisija iepazīstināja 2013. gada februārī.

17. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.

PASKAIDROJUMS

Plastmasas rūpniecības nozare Eiropā gadā rada aptuveni EUR 300 miljardus lielu apgrozījumu un nodarbina ap 1,54 miljoniem cilvēku, taču dati par tās radītajiem atkritumiem joprojām nav konsolidēti un svārstās no 25 Mt. atkritumu 2008. gadā saskaņā ar Eiropas Komisijas datiem līdz 13 Mt. 2010. gadā saskaņā ar EEZ datiem. Bez uzticamiem un salīdzināmiem datiem par plastmasas ražošanu, savākšanu, šķirošanu, pārstrādi, reģenerāciju un likvidēšanu ir grūti veidot mērķtiecīgu un efektīvu politiku jo īpaši attiecībā uz darbībām nelegālas atkritumu plūsmas novēršanai. Ir acīmredzams, ka plastmasas ietekme uz vidi joprojām nav pietiekami novērtēta.

Kā daļa no notiekošās tiesību aktu „derīguma pārbaudes” procedūras attiecībā uz atkritumu plūsmas direktīvām šī zaļā grāmata piedāvā izmantot savlaicīgu iespēju nospraust mērķi par tiesību aktu vienotu un vērienīgu saskaņošanu. Tāpēc kā pirmais solis būtu jāizstrādā īpašs ES tiesību akts plastmasas atkritumu jomā ar attiecīgiem mērķiem, kā arī stingri jāīsteno pašreizējie noteikumi.

Ņemot vērā to, ka aptuveni 40 % atkritumu veido iepakojums, būtu lietderīgi novērtējumu sākt ar šo aspektu. Nav noteikti nekādi mērķi attiecībā uz plastmasas atkritumiem, izņemot Iepakojuma un izlietotā iepakojuma direktīvu, kura nav grozīta kopš 1994. gada un kurā tika noteikts savācamās plastmasas daudzums 22,5 % apmērā. Ir pienācis laiks pielāgot šīs normas jaunajiem ražošanas apstākļiem un nodrošināt to saderīgumu ar citām šīs nozares saistībām vides jomā attiecībā uz Atkritumu pamatdirektīvā noteikto hierarhiju. Ja Iepakojuma un izlietotā iepakojuma direktīva netiks pārstrādāta, nodalot tirdzniecības/rūpniecības/konkurences standartus un normas no vides saistībām, mēs nebūsim spējīgi atrisināt 40 % no problēmas. Minētās direktīvas pārskatīšanā būtu jāietver noteikumi par ekodizainu, kas ļauj savākt un šķirot atkritumus efektīvas pārstrādes nolūkā, izmantojot jaunās tehnoloģijas (piemēram, infrasarkanu un īpašo marķēšanu) un pārstrādājamus materiālus. Turklāt tādējādi Eiropas rūpniecībai tiktu sniegta iespēja izstrādāt standartus, tajā pašā laikā saglabājot vai pat uzlabojot savu globālo konkurētspēju.

Bez tam rūpniecības nozaru pārstāvjiem būtu jāpieliek lielākas pūles attiecībā uz informācijas pārredzamību, lai skaidri definētu to produktu īpašības, kurus viņi laiž tirgū: patērētājiem ir jāzina, vai plastmasa, kuru viņi iegādājas, ir pārstrādājama, kompostējama, bioloģiski noārdāma vai reģenerējama, lai atvieglotu šķirošanas procesu. Šāda veida jauninājums sekmētu pētniecību un izstrādi un veicinātu jaunu darbavietu radīšanu, tajā pašā laikā nodrošinot labumu videi. Visi šie pasākumi atbilst atkritumu hierarhijas prasībām un sekmētu to, ka plastmasa vispirms tiktu atkārtoti izmantota, tad pārstrādāta un tikai pēc tam sadedzināta enerģijas reģenerācijas nolūkā. Pastāv vispārējs uzskats, ka jautājums par poligoniem vispār nebūtu jāizskata kā īstenojams risinājums plastmasas atkritumu apsaimniekošanā, un mēs ceram, kas tiks pieņemts konkrēts datums poligonu aizliegumam (mēs ierosinām 2020. gadu, ņemot vērā to, ka dažās dalībvalstīs joprojām pastāv problēmas ar atkritumu dalītu savākšanu, un šīs valstis nevar paļauties uz citiem risinājumiem).

Plastmasa ir pārāk vērtīgs resurss, lai to apglabātu poligonā vai vienkārši sadedzinātu. Ja mēs

gribam panākt saskaņotību Eiropas pamatiniciatīvā par resursu efektivitāti un ietvert aprites ekonomikas jēdzienu arī attiecībā uz plastmasu, ir nepieciešams pārtraukt atbalstu, ko sniedzam noteiktām darbībām, kuras dod priekšroku pārstrādājamas plastmasas nepieņemamai izmantošanai, piemēram, apglabājot poligonos vai sadedzinot.

Īpaši svarīgi ir skaidri noteikt, kas veido reģenerāciju, un izklaidēt mītu par tās līdzvērtīgumu pārstrādei (jo īpaši tad, ja ar reģenerāciju mēs saprotam enerģijas reģenerāciju, sadedzinot plastmasu). Šajā jautājumā nevajadzētu pastāvēt izvēlei starp vienu vai otru, bet gan lineāram procesam, mudinot vispirms samazināt, tad atkārtoti izmantot un tikai pēc tam pārstrādāt. Kā mēs varam padarīt pārstrādātu plastmasu pievilcīgāku, ņemot vērā to, ka faktiskās tirgus cenas ir pārāk augstas, lai nodrošinātu atkārtoti izmantotas plastmasas labāku integrēšanu jaunos plastmasas ražošanas procesos? Kāpēc pārstrādāta plastmasa ir dārgāka par tikko izgatavotu plastmasu? Vai sadedzināšanas vietā nevajadzētu stimulēt pārstrādes pasākumus (kā to esam darījuši līdz šim), lai pārstrādājamas un bioloģiski noārdāmas plastmasas sadedzināšanu padarītu par dārgu un nepopulāru risinājumu? Galīgajā analīzē šī problēma kļūst aizvien skaidrāk saskatāma; ko Eiropa vēlas iesākt ar tās atkritumu dedzinātavām, kuras tika atbalstītas ar tiešām un netiešām subsīdijām, lai risinātu to pārmērīgās jaudas problēmu? Ir pienācis laiks tā vietā tieši vai netieši atbalstīt pārstrādes rūpnīcas. Mums ir jānodrošina lielāks pārstrādāto materiālu piedāvājums tirgū, lai samazinātu to ražošanas vienības pašizmaksu un lai padarītu to par dzīvotspējīgāku pašreizējās sistēmas elementu, tajā pašā laikā izveidojot vairāk videi nekaitīgu darbavietu.

Šajā sakarībā nospraužot mērķi par plastmasas pārstrādi 75 % apmērā līdz 2020. gadam, izstrādājot obligātos pārstrādes kritērijus un īpašu marķējumu šķirošanas atbalstam, tiks uzsākta diskusija un radīts stimuls attīstīt modernākas un efektīvākas atkritumu plūsmas apsaimniekošanas sistēmas. Šo procesu veicinās (un nodrošinās mērķu sasniegšanu) arī finansējums labāku pārstrādes, savākšanas un šķirošanas paņēmieni, kā arī modernāku materiālu pētniecībai un izstrādei, jo īpaši attiecībā uz to otrreizēju izmantojamību un izturīgumu.

Tās plastmasas veidu apjoms, kura neiederas šajā modelī, proti, videi un cilvēku veselībai visbīstamākā plastmasa un tā, kas neatbilst Resursu efektivitātes ceļvedim, piemēram, oksobioloģiski noārdāmā, mikroplastmasa un vienreizējai lietošanai paredzēta plastmasa, būtu tirgū pakāpeniski jāsamazina vai pilnīgi jāaizliedz.

Nākamais būtiskais solis ir nodrošināt iedzīvotāju, ražotāju un valsts pārvaldes iestāžu, un profesionālo asociāciju kopīgu apņemšanos. Šajā sakarībā īpaši svarīgi ir arī veicināt sabiedrības izpratni informatīvu kampaņu veidā, piemēram, organizējot Eiropas dienu, kas veltīta plastmasas atkritumu jautājumam. Lielākie pūliņi šeit būtu jāpieliek vietējām pārvaldes iestādēm, jo tās ir atbildīgas par visu to darbību organizēšanu, kuras saistītas ar tādas plastmasas likvidēšanu, kura nav tikai mājsaimniecības atkritumi, bet arī rūpniecības un bīstamie atkritumi, un — ne mazāk svarīgi — arī piekrastes un jūras pietātņu atkritumi.

Jūru piesārņojošie atkritumi ir nopietna problēma, ko nevarēs atrisināt tikai ar kampaņas palīdzību. Izšķiroša nozīme būs brīvprātīgām darbībām, lai uzlabotu informētību un sekmētu atšķirīgu, atbildīgu pieeju mūsu jūru apsaimniekošanai un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai, kas ir arī vērtīgs pārtikas avots.

Šī problēma daļēji ir saistīta ar starptautisko satiksmi un nepietiekami īstenoto Bāzeles

Konvenciju: šai dimensijai nepieciešama stingrāka apņemšanās gan no ES, gan no valstu valdību puses. Mēs varam sākt ar to, ka nodrošinām stingrāku plūsmu kontroli un skaidrākus noteikumus mūsu starptautiskajos nolīgumos, pat tajos, kas attiecas uz šķietami nesaistītām jomām, piemēram, tehnoloģiju koplietošanu vai izglītību: mums vairāk jāveicina videi nekaitīgi materiāli, procesi un projekti, lai nodrošinātu Eiropas standartu pieņemšanu globālā mērogā.

18.10.2013

NODARBINĀTĪBAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAS ATZINUMS

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejai

par Eiropas stratēģiju attiecībā uz plastmasas atkritumiem vidē
(2013/2113(INI))

Atzinumu sagatavoja: *Jean Lambert*

IEROSINĀJUMI

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. tā kā stratēģijā „Eiropa 2020” aicināts īstenot gudru, ilgtspējīgu un integrējošu izaugsmi;
2. tā kā plastmasas ražošanas nozarē Eiropā ir nodarbināti apmēram 1,6 miljoni cilvēku;
3. tā kā plastmasas otrreizēja pārstrāde ES varētu radīt līdz 162 000 darbvieta, ja otrreizējās pārstrādes proporcija līdz 2020. gadam pieaugtu līdz 70 %;
4. uzsver, ka pirms jaunām vides, ekoinovāciju, atkritumu apsaimniekošanas un bioekonomikas politikas iniciatīvām ES līmenī ir jāveic visaptverošs ietekmes novērtējums, tostarp par sociālo ietekmi un darba tirgus iespējām, jo īpaši attiecībā uz darbvieta radīšanas potenciālu un nepieciešamību ieviest sākotnējo apmācību un profesionālo apmācību jomā, lai radītu „zaļās” darbvietas;
5. atgādina, ka dalībvalstīm, cenšoties samierināt ekonomiskos un vides jautājumus, būtu jāatbalsta iniciatīvas, kas veicina attīstību tādās nozarēs, kurās ir visaugstākais pienācīgas nodarbinātības potenciāls un kuras jo īpaši palīdz pārejā uz ilgtspējīgu ekonomiku un ilgtspējīgu kvalitatīvu darbvieta izveidē no resursiem mazāk atkarīgā ekonomikā, atbilstīgi stratēģijai „Eiropa 2020”; aicina vietējās un reģionālās iestādes saskaņot sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu ar vides aizsardzības uzdevumiem un mērķiem, lai sasniegtu vairākus mērķus vienlaicīgi un veicinātu „zaļo” darbvieta izveidi;
6. uzsver, ka Atkritumu pamatdirektīvā, Iepakojuma direktīvā un EEIA direktīvā noteiktie mērķi dod iespējas jaunu darbvieta radīšanai vairākās ekonomikas nozarēs, pateicoties

plašākai ietekmei, un tāpēc būtu jāveicina attiecīgām nozarēm labvēlīgi apstākļi, lai tās varētu pilnībā īstenot savu darbvietu radīšanas potenciālu; uzsver, ka šādi jo īpaši jauniešiem tiktu sniegtas iespējas iesaistīties jaunās nodarbinātības nozarēs un tādējādi iekļauties darba tirgū; norāda, ka, pilnīgi ieviešot ES tiesību aktus atkritumu apsaimniekošanas jomā, gadā varētu ietaupīt EUR 72 miljardus, palielināt ES atkritumu apsaimniekošanas un otrreizējās pārstrādes nozares gada apgrozījumu par EUR 42 miljardiem, kā arī līdz 2020. gadam izveidot vairāk nekā 400 000 darbvietu;

7. uzsver aprites ekonomikas potenciālu, jo, tā kā tas ļauj atdalīt izaugsmi no resursu izsmelšanas, tas ir atjaunošanās modelis, kas var ietekmēt visas nozares un veicināt darbvietu izveidi; uzsver, ka aprites ekonomika nozīmē to, ka ir pilnībā jāizmaina attieksme pret produktu, un ka, lai nodrošinātu šīs izmaiņas visos produkta dzīves cikla posmos, sākot no ekokonceptijas līdz remontam, pārpackošanai, un visbeidzot pārstrādei — būs vajadzīgas jaunas darbvietas;
8. norāda, ka stingrie noteikumi attiecībā uz elektroierīču otrreizēju pārstrādi Eiropā bieži noved pie tā, ka liela daļa elektroierīču atkritumu tiek otrreiz pārstrādāti Rietumāfrikā, ļoti negatīvi ietekmējot gan iedzīvotājus, gan dabu; aicina, lai turpmāk Eiropas Savienībā šī prakse tiktu novērsta, piemērojot stingrāku kontroli; uzskata, ka izmaiņas ar vidi saistītos tiesību aktos tādās valstīs kā Ķīna un Malaizija attiecībā uz nemazgātu, izlietotu plastmasas izstrādājumu importu varētu sniegt svarīgu impulsu lielākai līdzekļu ieguldīšanai reģenerācijā un otrreizējā pārstrādē, kā arī jaunu darbvietu radīšanā Eiropas Savienībā;
9. atgādina, ka ES tiesību aktu atkritumu apsaimniekošanas jomā efektīvāka īstenošana veicinās ekonomisko attīstību un tādējādi arī darbvietu radīšanu; uzsver, ka otrreizēja pārstrāde un otrreizēja izmantošana — nozares, kurām nepieciešams daudz darbaspēka, varētu būt nozīmīgas darbvietu radīšanā, tāpēc, pārskatot ES atkritumu pamatdirektīvu, tām vispiemērotākajā veidā būtu jāparedz īpašs atbalsts;
10. uzsver, ka otrreizējās pārstrādes nozarei piemītošais potenciāls izveidot darbvietas nedrīkst nomākt centienus samazināt resursu izmantošanas intensitāti un atkarību no tiem, jo arī šādā veidā iespējams radīt jaunas darbvietas;
11. atgādina, ka pašreizējās inovācijas plastmasas ražošanas jomā (ne tikai saistībā ar nanotehnoloģijām) un to ietekme uz plastmasas atkritumu apsaimniekošanu rada jaunus izaicinājumus veselības un darba drošības jomā, un aicina Komisiju attiecīgi ņemt vērā šos apdraudējumus turpmākajos pasākumos saistībā ar plastmasas atkritumiem, nosakot pienācīgus Eiropas darba un veselības aizsardzības standartus visām iesaistītajām personām — darba ņēmējiem, pakalpojumu sniedzējiem un pašnodarbinātām personām;
12. uzskata, ka darba tirgus nākotnes vajadzību, kā arī kompetenču vajadzību apzināšana ir ļoti svarīga; uzsver, ka ir jāizstrādā stratēģijas, lai panāktu atbilstību starp darbinieku kompetencēm un darba tirgus vajadzībām nākotnē; šajā saistībā uzsver, ka, lai risinātu grūtības, ko rada pāreja uz ekonomiku ar zemu resursu izmantošanas intensitāti, ir nepieciešams atbilstīgs apmācības un prasmju līmenis — lai ekoinovācijas plauktu un zeltu un ES tiesību akti atkritumu apsaimniekošanas jomā tiktu pareizi īstenoti; iesaka dalībvalstīm iekļaut aprites ekonomikas modeli savās profesionālās apmācības programmās; norāda, ka apmācības var uzlabot priekšstatus par darbu otrreizējās

pārstrādes jomā, kā arī var palīdzēt veicināt personāla stabilitāti un veselības un drošības aizsardzību; šajā sakarā atgādina, ka, veicinot profesionālo apmācību un apmācību darba vietās, Eiropas Sociālajam fondam būtu jāpalīdz apmierināt pieprasījumu pēc ilgtspējīgām kvalitatīvām darbvietām rūpniecībā ar zemāku resursu izmantošanas intensitāti atbilstīgi „Sociālo investīciju paketei”, ar kuru Komisija iepazīstināja 2013. gada februārī.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	17.10.2013
Galīgais balsojums	+ : 33 - : 2 0 : 0
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Edit Bauer, Heinz K. Becker, Jean-Luc Bennahmias, Phil Bennion, Vilija Blinkevičiūtė, Philippe Boulland, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Minodora Cliveti, Marije Cornelissen, Emer Costello, Frédéric Daerden, Richard Falbr, Thomas Händel, Stephen Hughes, Danuta Jazłowiecka, Patrick Le Hyaric, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Csaba Óry, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Nicole Sinclair, Jutta Steinruck, Andrea Zanoni, Inês Cristina Zuber
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Georges Bach, Sergio Gutiérrez Prieto, Anthea McIntyre, Csaba Sógor, Tatjana Ždanoka
Aizstājēji (187. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Eric Andrieu, Pilar Ayuso, Eduard-Raul Hellvig

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	28.11.2013
Galīgais balsojums	+ : 60 - : 1 0 : 0
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Elena Oana Antonescu, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sandrine Bélier, Sergio Berlato, Lajos Bokros, Franco Bonanini, Biljana Borzan, Yves Cochet, Spyros Danellis, Chris Davies, Esther de Lange, Bas Eickhout, Edite Estrela, Jill Evans, Karl-Heinz Florenz, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Matthias Groote, Françoise Grossetête, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Martin Kastler, Holger Kraemer, Corinne Lepage, Kartika Tamara Liotard, Linda McAvan, Miroslav Ouzký, Gilles Pargneaux, Andrés Perelló Rodríguez, Pavel Poc, Frédérique Ries, Anna Rosbach, Oreste Rossi, Dagmar Roth-Behrendt, Carl Schlyter, Theodoros Skylakakis, Bogusław Sonik, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Salvatore Tatarella, Thomas Ulmer, Glenis Willmott, Sabine Wils, Marina Yannakoudakis
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Erik Bánki, Gaston Franco, Julie Girling, Eduard-Raul Hellvig, Georgios Koumoutsakos, Marusya Lyubcheva, Judith A. Merkies, Miroslav Mikolášik, James Nicholson, Alojz Peterle, Vittorio Prodi, Marita Ulvskog, Vladimir Urutchev, Anna Záborská, Andrea Zannoni
Aizstājēji (187. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Kārlis Šadurskis